

Text: Joan Alcaraz | Fotografies: Mario Cerqueira

Antònia Carré

UNA ESCRITORA EGARENCA AMB DOS HETERÒNIMS PERÒ AMB UNA SOLA VEU

Antònia Carré Pons és de Terrassa, però prefereix fer servir el nom antic –Figarà– d'una de les capitals vallesanes, tot i que a començaments de la dècada dels 80, el topònim no era encara esdrúixol ni, dones, l'accent obert normatiu. Hi va viure fins gairebé la trentena, i té bona memòria de "la gran efervescència cultural de la ciutat". Les raons que la van traslladar a Barcelona són, sobretot, personals. "Arriba un punt que els carers que trepitges habitualment se't fan petits i vols viure coses diferents, tenir encara més estímuls", argumenta.

L'Espill i altres miralls d'una gran època

Clarament de lletres, es va llicenciar en Filologia Catalana per la UB el 1983 i nou anys més tard s'hi va doctorar amb una tesi sobre *L'Espill*, de l'autor valencià del segle XV Jaume Roig. Professora col·laboradora de la Universitat Oberta de Catalunya i membre del Centre de Documentació Ramon Llull i de l'Institut de Recerca en Cultures Medievales de la Universitat de Barcelona, el seu treball s'interessa per la cultura literària dels escriptors en llengua catalana d'aquella centúria i l'anterior i per l'estudi dels textos mèdics medievals en català.

Jaume Roig era metge a més d'escriptor i li va interessar l'estudi de la història de la medicina per conèixer millor la societat

Egarenca del 1960. Els seus noms de ploma i la seva identitat civil es corresponen adequadament. I és que tant es refereixen a una destacada filòloga medievalista com a una de les novel·listes més interessants de la literatura catalana contemporània. Seduïda per la precisió i la meticulositat dels rellotges, el seu temps abasta des de l'excel·lència històrica i cultural dels nostres segles XIV i XV fins a les incerteses socials i vitals del XXI. Des d'una mirada que destaca pel rigor acadèmic i la sensibilitat creativa.

de l'època. Un altre referent en aquest sentit és Arnau de Vilanova, de qui ha publicat enguany una edició crítica del seu *Regiment de sanitat per al rei d'Aragó. Aforismes de la memòria*, obra escrita en llatí a començament del segle XIV.

Deixeble, com tots els medievalistes, de

Martí de Riquer, però sobretot de Lola Badia, Antònia Carré s'ha interessat habitualment per la divulgació dels treballs acadèmics, d'acord amb la premissa que el saber és molt important, però que és indispensable que s'escampi més enllà de l'entorn universitari. Per això, l'any 2000 va penjar a la xarxa un treball amb propostes didàctiques –*Tiran lo Blanc o Internet pacifista*– a partir de la cèlebre novel·la de Joanot Martorell. També ha treballat sobre un altre gran referent, Ramon Llull, "un home que avui seria un antisistema cultural", assegura. D'altra banda, ha col·laborat a *L'Ara* i ho fa al suplement cultural d'*El Pont Avui*.

Noies del futur, dones lliures

Una altra recerca, però d'un passat més recent, ha merescut també l'interès d'aquesta egarenca: la de la lluita de les dones per l'emancipació personal i els seus drets col·lectius. És coautora de dos llibres sobre el vot femení: *La lluita de les dones per la seva ciutadania* (1995) i *Les dones també fem la democràcia. 75è aniversari del vot femení a Catalunya* (2008). I ha escrit articles sobre la visió medieval del cos de les dones.

Sosté que les noies joves d'ara "no es defineixen en general com a feministes, però l'actitud feminista la porten ja incorporada". Per això, diu que "molts tripijocs masclistes ja no se'ls empassen, alhora que

se'n fan creus del fet que les dones, a més del seu menyspreu històric, no poguessin ni votar".

Tanmateix, Antònia Carré no en tenia prou, amb l'actiu de l'erudició, sinó que la seva transversalitat va dur-la a esdevenir Antònia Carré-Pons sense renunciar per a res a la dedicació de recerca i de difusió de coneixement que implica el primer heterònim. Li havia agradat escriure des de petita, però la seva carrera literària "va anar coent-se a foc lent", i per això no va començar a publicar títols de creació fins a començaments d'aquest mil·lenni.

Camaleònica i meteòrica

La seva trajectòria creativa justifica el qualificatiu de "camaleònic" que s'aplica a la seva producció. I és que assegura que no va "escriuint sempre la mateixa obra, sinó que cada cop una cosa distinta per expressar allò que a cada moment tinc necessitat d'escriure".

Es va iniciar amb la novel·la juvenil *I què faràs ara, Clara?* (2001), i va prosseguir amb les proses poètiques d'*Abecedari ignot* (2005) i la novel·la satírica *Jo també vull ser funcionari* (2010). Però val la pena detenir-se amb les tres darreres novel·les, que l'acrediten –a més d'escriptora prolífica– com una de les bones apostes d'Editorial Meteora: *Rellotges en temps de pluja* (2014), *Es l'amor que mou el cel i les estrelles* (2015) i *L'aspiradora de Ramon Llull* (2016), tot coincidint amb l'Any que se li va dedicar en homenatge.

Els seus darrers llibres són de les novel·les més interessants publicades en llengua catalana els darrers anys. *Rellotges en temps de pluja*, a més de mostrar la passió de l'Antònia per aquestes esferes del temps, expressa la seva convicció de la importància que té en les nostres vides "el temps interior, el que necessitem per assimilar una experiència, bona o dolenta,

que és diferent per a cadascú". Al seu torn, *Es l'amor que mou el cel i les estrelles* és una novel·la històrica concebuda com un viatge memorable per la cultura clàssica, que parla de les peripècies del manuscrit únic de *L'Espill* de Jaume Roig i de les històries d'amor de les persones que el van tenir a les mans.

Antònia Carré i/o Antònia Carré-Pons: dos heterònims de la sola veu, impuls i presència que periòdicament puja a Terrassa a veure els seus pares i que troba que el seu Vallès són, sobretot, "els records d'unes caminades fins al cim de la Mola de Sant Llorenç del Munt, tant i tant placents al llarg dels anys".